

**JUDECĂTORIA
CHIȘINĂU**

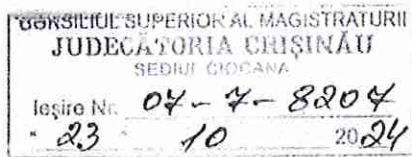
(sediul Ciocana)

Republica Moldova, mun. Chișinău, str. Mihail Sadoveanu, 24/1, MD-2044

E-mail: jci@justice.md; Tel.: /+373 22/ 42-53-22; 34-41-07

www.instante.justice.md

Curtea Constituțională

Mun. Chișinău, str. AL. Lăpușneanu 28, MD - 2004

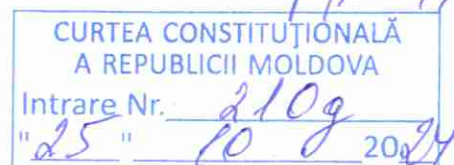
Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana, Vă expediază în adresa Dvs, încheierea dosarului cu nr. de referință 10-1924/2024, și copia plângerii petiționarilor Gherman Ala, Gherman Ion, Gherman Pavel cu materialele anexate la acesta, cu privire la sesizarea Curții Constituționale a RM, în vederea realizării controlului constituționalității.

Anexe: Cauza nr. 10-1924/2024, pe ____ file. *plac sigilert.*

Constantin Damaschin

Vicepreședinte interimar al Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana)

Grefier: *Darie Maria*

Atenție! Judecătoria Chișinău are calitate de operator și prelucrează date cu caracter personal. Documentul conține date cu caracter personal, iar prelucrarea acestor date poate fi făcută doar în condițiile Legii nr.133 din 08 iulie 2011 cu privire la protecția datelor cu caracter personal.

Dosar penal nr. 2014020206

Petiționari: Gherman Pavel

Gherman Ala

Gherman Ion (parte vătămată)

C E R E R E

privind ridicarea excepției de neconstituționalitate a sintagmei
“... definitivă ...” din alin. (2) a art. 22 Cod de procedură penală
și a sintagmei **“... poate fi reluată ...”** din alin. (2) a art. 287 Cod de procedură
penală prin prisma prevederilor garanții prevăzute de art. 20 alin. (1) și (2), art. 21,
art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituția Republicii Moldova,
paragraful (2) din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO,
art. 6, 13 și 14 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 12 CEDO.

Onorată Instanță,

1. Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, *Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*
  - (1) **Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;**
  - (2) **Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;**
  - (3) **Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;**
  - (4) **Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.**
2. Verificarea constituționalității normelor contestate **constituie competența exclusivă a Curții Constituționale.**
3. Curtea reține în jurisprudența sa că prin ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional, **judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprii instanței de judecată.**
4. În fapt, prin Încheierea din 18.06.2024 a Judecătoriei Ciocana, **de către judecător au fost descoperite și stabilite circumstanțe noi și recent descoperite, inclusiv lipsa prejudiciului material pretins cauzat dovedit prin 3 (trei) rapoarte de expertize judiciar-contabile în comisie și falsificarea probelor de învinuire a SRL “Penomet Grup” și directorul Gherman Ion atribuite cu statut de corp delict, asupra cărora au fost depuse cu bună-știință declarații vădit mincinoase (or nu pot exista declarații veridice asupra probelor falsificate cu intenție) precum a fost stabilit și viciul fundamental (eroarea gravă de fapt),** motiv din care de către judecător a fost anulată integral ordonanța din 31.07.2023 a procurorului Angela Pleșca de respingere a cererii din 05.06.2023 privind reluarea urmăririi penale pe cauza penală nr. 2014020206, cu obligarea procurorului să lichideze încălcările depistate ale drepturilor omului prevăzute de articolul 6 paragraf 1 din Convenție, risc indicat expres de judecător, cu obligarea adoptării unei ordonanțe în condițiile Legii vis-a-vis de constatările recent descoperite și viciul fundamental ce a viciat procedura în dosarul nr. 2014020206.

5. Încheierea judecătorească din 18.06.2024, a fost cu drept de atac la Curtea de Apel - care nu a fost contestată de Procuratură, astfel devenind definitivă și irevocabilă în sens juridic (executorie).
6. PROCURORII AU FOST OBLIGAȚI DE INSTANȚĂ DE JUDECĂTĂ SĂ SE EXPUNĂ MOTIVAT ASUPRA TUTUROR CAUZELOR PENALE INDICATE EXPRES DE JUDECĂTOR CU COMENTARIILE PERTINENTE (ENUNȚATE SUPRA), PRIN PRISMA PERTINENȚEI ȘI CONEXIUNII A CONSTATĂRILOR DIN CAUZELE PENALE INDICATE LA CAUZA PENALĂ nr.2014020206 – FAPT CE A FOST OMIS ÎN MOD OBRAZNIC DE PROCURATURA, FIIND EMISE O SERIE DE ACTE ILCITE BAZATE PE SENTINȚA DIN DOSARUL nr. 2008030943 (dosar pendinte în procedură de revizuire), CU OMISIUNEA TOTALĂ A ÎNCHEIERII DIN 18.06.2024 - ACȚIUNI ILCITE, PRIN CARE SE ÎNCALCĂ FLAGRANT DREPTURILE FUNDAMENTALE ALE OMULUI DE AFACERI GHERMAN ION CONDAMNAT ILEGAL, CARE URMEAZĂ A FI LEGAL REABILITAT.
7. Totodată, **contrar** raționamentelor judecătorului în Încheierea din 18.06.2024 dar și **contrar** raționamentelor imperative a Curții Constituționale prin DCC din 02.04.2024 (emise pe dosar nr.2014020206) – procurorii în urma încheierii din 18.06.2024 au respins reluarea urmăririi penale în cauza nr. 2014020206 din motivul existenței pe caz a actului de finalizare a urmăririi penale exprimat prin Încheierea din 05.11.2021 a judecătorului de instrucție și Decizia Curții de Apel Chișinău din 22.02.2023 asupra ordonanței din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga emisă în dosarul nr.2014020206.
8. La examinarea anterioară a reluării urmăririi penale pe caz, în ședință de judecată, procurorul a prezentat Decizia Curții de Apel Chișinău din 22.02.2023 emisă asupra ordonanței din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga pe dosarul nr. 2014020206, care a fost examinată de judecător în cadrul ședinței și care nu a constituit impediment juridic în sensul Protocolului nr. 7 art. 4 paragraf (2) CEDO de luare a deciziei de anulare a ordonanțelor de respingere a reluării urmăririi penale pe cazul nr. 2014020206 cu obligarea procuraturii să cerceteze circumstanțele noi și recent descoperite de judecător, judecătorul delegând în acest sens atribuțiile sale prevăzute la alin. 2 din art. 287 CPP procurorilor spre executare conform alin.(1) ale art. 287 CPP.
9. În urma Încheierii din 18.06.2024, Procuratura nu s-a conformat deciziei instanței, întotdeauna a ignorat-o și nu și-a realizat atribuțiile conform art.287 alin (1) CPP.
10. Or, **contrar** faptului că Încheierea judecătorească din 18.06.2024 a fost întemeiată pe DCC din 02.04.2024 – și este obligatorie spre executare pentru procurori, iar în caz de dezacord, procurorii au avut drept să o conteste, drept de care nu s-au folosit, or erau lipsiți total de argumente de fapt și de drept care ar putea justifica anularea încheierii adoptate legal în urma Deciziei Curții Constituționale adoptate pe caz din 02.04.2024 – procurorul-șef interimar al Of. Râșcani Vitalie Rusu prin ordonanța din 10.07.2024 și subsecvent procurorul ierarhic superior din Procuratura Municipality Aurel Burlacu prin ordonanța din 26.08.2024 – în mod ilegal și **contrar prevederilor la paragraful 2 din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO - au dispus respingerea repetată a reluării urmăririi penale în cauza nr. 2014020206 pe motiv că,** citat: *“La 05.11.2021 și 22.02.2023, în rezultatul controlului judiciar, judecătorul de instrucție și respectiv Curtea de Apel Chișinău au menținut în vigoare soluțiile dispuse de către procuratura mun. Chișinău of. Râșcani ... urmare a examinării cererii înainte în raport cu materialele cauzei penale, s-a constatat că în prezent urmărirea penală este finalizată, fiind adoptată soluția de scoatere de sub urmărire penală a lui Vasile Vutecărau, cu clasarea procesului penal în cauza penală nr. 2014020206”*

11. Această încălcare flagrantă a principiilor fundamentale promovate de Curtea EDO prin paragraful 2 a art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO, ale dreptului garantat de acces la justiție și dreptului garantat la un proces echitabil a omului de afaceri Gherman Ion, este comisă de Procuratură anume din motivul că la baza hotărârilor ignoră TOTAL Încheierea din 18.06.2024 ca inexistentă și indică faptul că în Decizia Curții de Apel Chișinău din 22.02.2023 asupra ordonanței din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga emisă în dosarul nr. 2014020206 – este indicat că această hotărâre este irevocabilă și ar urma a fi revizuită conform art 458 CPP ! și astfel aceasta pretins nu ar cădea sub incidența regulii procesuale dictate de Codul de procedură penală la art. 22 alin. (2) CPP

(2) Hotărîrea judecătorească definitivă împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărîrea respectivă.

în conexiune nu cu art. 287 alin. (1) și (2) CPP

Articolul 287. Reluarea urmăririi penale

(1) Reluarea urmăririi penale după încetarea urmăririi penale, după scoaterea persoanei de sub urmărire și/sau după clasarea cauzei se dispune prin ordonanță de către procurorul ierarhic superior dacă se constată că:

- 1) decizia este afectată de un viciu fundamental, cu excepțiile prevăzute la art. 291;
- 2) apar fapte noi sau recent descoperite, care existau la data adoptării ordonanței de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire și/sau de clasare a cauzei, dar despre care nu avea cunoștință organul de urmărire penală și care sînt de natură să afecteze hotărîrea pronunțată.

(2) Urmărirea penală poate fi reluată și de către judecătorul de instrucție în cazul admiterii, potrivit art. 313, a plîngerii împotriva ordonanței de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire și/sau de clasare a cauzei și a plîngerii împotriva ordonanței de menținere a celei contestate în ordinea controlului ierarhic superior.

ci ar cădea strict sub procedura impusă de art. 458 CPP alin. (1) Revizuirea hotărârilor

(1) Hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă, la cererea persoanelor menționate la art. 460.

12. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că desi textul constitutional tace în privința noțiunii de hotărâre definitivă, o distincție între noțiunile definitivă și irevocabilă este operată în legislația procesuală. Prin urmare, noțiunea de hotărâre definitivă, care poate fi atacată printr-o cale de atac, trebuie să fie diferențiată de cea de hotărâre irevocabilă, care nu poate fi contestată prin căi ordinare de atac.

13. Totodată Decizia Curții de Apel Chișinău din 22.02.2023 asupra ordonanței din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga emisă în dosarul nr. 2014020206, chiar dacă este irevocabilă în sens că nu se supune nici unei căi de atac în ordine de control la nivelul Instituției judecătorului de instrucție – nu poate fi asimilată cu o hotărâre definitivă și irevocabilă luată pe fond de Curtea Supremă de Justiție care s-ar supune reguli procesuale și ar cădea sub incidența prevederilor la art. 458 alin. (1) din CPP – Revizuirea.

14. Această distincție nefiind operată clar și expres, fără loc de interpretări sau abuzuri intenționate – duce la încălcarea flagrantă a dreptului de reabilitare a omului de afaceri Gherman Ion, motiv din care se necesită intervenția Curții Constituționale prin exercitarea controlului constituționalității sintagmei "definitivă" în textul normei la alin. (2) din art. 22 CPP prin prisma Constituției Republicii Moldova și a paragrafului (2) din art. (4) a Protocolului nr. 7 CEDO vis-à-vis de art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituție prin prisma prevederilor la paragraful (2) a articolului (4) din Protocolul nr. 7 CEDO, cu înlocuirea sintagmei "definitivă" în "irevocabilă" sau cu completarea sintagmei normei din "definitivă" în "definitivă și/sau irevocabilă", la cazul gramatical respectiv,
15. Or, articolul 22 din Codul de procedură penală este inserat de legiuitor în virtutea prevederilor imperative la paragrafele (1), (2) și (3) din art.4 a Protocolului nr. 7 CEDO, și este o normă generală în raport cu ambele norme speciale, atât cea prevăzută la art. 287 CPP cât și cea prevăzută la art. 458 CPP, astfel textul în vigoare Hotărârea judecătorească definitivă împiedică pornirea sau continuarea procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente au afectat hotărârea respective - nu este congruent cu principiul dictat de Protocolul nr. 7 art.4 CEDO vis-à-vis de prevederile transpuse în Cod prin art. 287 și art. 458 CPP, or ambele prevederi speciale se supun reguli transpuse prevederilor la art. 22 CPP, iar art. 22 CPP prevede reluarea urmăririi penale doar în cazul în care o hotărâre judecătorească este definitivă, nu și irevocabilă, sintagma "definitivă" fiind contrară atât prevederilor la art. 287 în cazul finalizării controlului judecătoresc preliminar în Instituția judecătorului de instrucție la nivelul Curții de Apel,
16. Reieșind din faptul că sintagma pre-existentă în vigoare "definitivă", crează imprecizie, confuzie și interpretare arbitrară de către destinatarii Legii procesuale, DIFERITĂ DECÂT CEA AVUTĂ ÎN VEDERE DE LEGIUITOR, contrar logicii prevederii și spiritului Legii per ansamblu, nu a fi exclus și din motive de corupție, inclusiv cu creare de premise de luare de mită pentru a scăpa comitenții infracțiunilor de răspundere penală, or textul inexact și imprecis în vigoare exprimat prin sintagma exclusivă "definitivă", care nu cuprinde și sintagma "irevocabilă" în mod expres - este permisiv de abuzuri și aplicare discriminatorie, inclusiv în sensul art. 14 CEDO, fapt ce se atestă și se manifestă pe cazul dat, discriminarea fiind manifestată pe faptul că victima condamnată ilegal este tratată discriminatoriu ca un criminal care nu merită reabilitare – astfel imprecizia Legiuitorului la emiterea textului Legii la art. 22 CPP generează obstacole de acces la justiție și lasă în vigoare erori judiciare, în consecință urmează a fi corectată de Curtea Constituțională prin ridicarea excepției de neconstituționalitate a alin. (2) din art. 22 CPP în conexiune cu prevederile la art. 287 CPP.
17. Prin Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate ce urmează a fi prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995 va fi indicat cu lux de detaliu cum textul în redacție actuală a prevederii la art. 22 la alin. (2) CPP în coraborare cu prevederile la art. 287 CPP și art. 458 CPP este contrar și drepturilor fundamentale garantate sistemic și instituționalizat prin Lege

organuică (și nu opționale sau care ar izvorâ doar din buna voință a căruiva factor subiectiv) de art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituție, inclusiv prin prisma prevederilor la paragraful (2) a articolului (4) din Protocolul nr. 7 CEDO.

18. Totodată art. 22 CPP se află în legătură directă cu art. 287 și 458 CPP și art. 7 alin. (2) Cod penal, formând același ansamblu legal transpus în Legislația națională prin prisma prevederilor imperative ale paragrafului (1), (2) și (3) din art. 4 a Protocolului nr. 7 CEDO.
19. **Or, reluarea urmăririi penale după încetarea acesteia se reglementează de art.287 coroborat cu art. 22 din Codul de procedură penală și art.7 alin.(2) din Codul penal.** In acest aspect, se va ține cont și de explicațiile Plenului Curții Supreme de Justiție din pct. 5.5 al Hotărării nr.7 din 04.07.2005 „Cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale”.
20. Totodată, organele de urmărire penală și instanțele de judecată sunt obligate să se conducă și de prevederile Art.4 al Protocolului nr.7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale; Parag.7 din art.14 al Pactului internațional ONU privitor la drepturile civile și politice; Art.50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene; Raportul explicativ al Consiliului Europei din 22.11.1984, privind aplicarea Protocolului nr.7 al Convenției.
21. Potrivit explicațiilor Plenului Curții Supreme de Justiție din pct.5.5 al Hotărării nr.7 din 04.07.2005 „Cu privire la practica asigurării controlului judecătoresc de către judecătorul de instrucție în procesul urmăririi penale”, ordonanțele de încetare a urmăririi penale, de clasare a cauzei penale sau de scoatere a persoanei de sub urmărire penală pot fi casate cu reluarea urmăririi penale doar in cazul în care sunt invocate fapte noi sau recent descoperite ori un viciu fundamental in cadrul procedurii precedente au afectat ordonanța atacată
22. **Fapte noi** constituie datele despre circumstanțele pe care nu le cunoștea organul de urmărire penală la data adoptării ordonanței atacate și care nici nu puteau fi cunoscute la acea dată. Noi trebuie să fie probele administrate in cadrul cercetării altor cauze, și nu mijloacele de probă prin care se administreează probele deja cunoscute in cauza respectivă.
23. **Fapte recent descoperite** sunt faptele care existau la data adoptării ordonanței atacate, însă nu au putut fi descoperite. Atitudinea unei părți care, cunoscand un fapt sau o împrejurare ce-i era favorabilă a preferat să păstreze tăcerea, nu poate justifica mențiunea unei erori judiciare și nu poate constitui un obstacol la admiterea reluării urmăririi penale dacă prin alte mijloace de probă asemenea împrejurări nu au putut fi descoperite la acel moment.
24. Noțiunea de **viciu fundamental** este definită la art.6 pct.44 din Codul de procedură penală: *viciu fundamental in cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărarea pronunțată – încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.*
25. Conform art.4 din Protocolul nr.7 la Convenția Europeană pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale: *(1) Nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit penal de către jurisdicțiile aceluiași Stat pentru săvârșirea infracțiunii pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotărare definitivă conform legii și procedurii penale ale acestui Stat. Totuși conform paragrafului (2) a art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO Dispozițiile paragrafului precedent nu împiedică redeschiderea procesului, conform legii și procedurii penale a statului respectiv, dacă faptele noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental in cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărarea pronunțată.*

26. În esență, articolul menționat integrează în Convenție principiul de drept procesual penal cunoscut încă din dreptul roman „*non bis in idem*” – nimeni nu poate fi urmărit sau pedepsit încă o dată pentru aceeași faptă pentru care a fost deja urmărit sau condamnat.
27. Atata vreme cât o hotărâre judecătorească de condamnare sau achitare poate face obiectul unei căi de atac potrivit normelor Codului de procedură penală, regula „*non bis in idem*” nu poate fi aplicată, or, în sensul art.4 din Protocolul nr.7, este statuat că persoana trebuie să fie deja achitată sau condamnată printr-o hotărâre definitivă, adică prima hotărâre de condamnare trebuie să fi trecut în puterea lucrului judecat.
28. Anterior, fiind ridicată în dosarul nr. 2014020206 excepția de neconstituționalitate a normei subiective art. 312 Cod penal - dosarul nr. 2014020206 fiind ridicat la Înalta Curte spre control în contencios constituțional, a fost emisă Decizia din 02.04.2024, prin care Curtea a statuat cu titlu imperativ la paragraf 16, 17 următoarele:
- “16. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se contest ordonanța procurorului privind refuzul reluării urmăririi penale.
17. [...] Judecătorului de instrucție îi revine sarcina să verifice dacă există motive pentru a redeschide procedurile penale potrivit articolului 287 alin. (1) din Codul de procedură penală (i.e. dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată).”
29. Fiind emisă Decizia Curții, judecătorul în Încheierea sa din 18.06.2024 în mod special a enunțat că pe caz există probe noi care constituie circumstanțe recent descoperite care urmează a servi drept temei spre adoptare a soluției conform art. 287 alin. (1) pct. 1), 2), alin. (4) CPP, asupra cărora procurorii erau obligați să se expună prin prisma pertinentei și conexiunii la cauza nr. 2014020206, în mod exhaustiv și multi-aspectual și anume:
1. Ordonanța din 26.04.2021 prin care s-a dispus deschiderea procedurii de revizuire conform art.458 CPP a dosarului penal nr.2008030943, în care au fost depuse declarații mincinoase de către Vutcăraș Vasile în calitate de fals pretinsă parte vătămată - dosarul fiind pendinte și se află pe rol în instanță de fond la Judecătoria Chișinău sediul Buiucani.
  2. Ordonanța din 13.04.2022 de constatare a comiterii infracțiunii conform art.361 CP de către Vasile Vutcarău emisă în cadrul cauzei penale nr.2017030118, care a încununat constatările definitive reieșite din cadrul mai multor dosare penale, inclusiv de cele gestionate de C.N.A. sub conducerea Procuraturii Anticorupție, prin care a fost constatat definitiv faptul, că Vasile Vutcarău, director SRL”Elvitis Com” în cadrul dosarului penal nr.2008030943 a falsificat probe/corpusuri delictive de învinuire lui Ion Gherman, director SRL”Penomet Grup”, document executoriu care este obligatoriu printru Procuratura potrivit art.467 CPP - “...ordonanțele procurorului privind încetarea urmăririi penale sînt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.”, și urma a fi pusă în acțiune în corborare cu prevederile la art.287 alin. (1) pct. 1), 2), (4) CPP în cauza penală nr.2014020206.
  3. Cauza penală nr.2016978068 condusă de Centrul Național Anticorupție sub conducerea Procuraturii Anticorupție, în cadrul căruia s-au dispus și s-au efectuat expertizele judiciare financiar-contabile în comisie cu constatări și concluzii emise definitive: că SRL”Penomet Grup” nu are datoriile financiare față de SRL”Elvitis Com”, ci invers, anume SRL”Elvitis Com”, director V.Vutcarău are datoriile în folosul SRL”Penomet Grup”, director I.Gherman create încă din a.2005 și nestinse pînă în prezent.

4. Cauza penală nr.20230200454 – pe faptul comiterii infracțiunii conform art. 312 Cod Penal în privința lui Vutcarau Vasile, director SRL „Elvitis Com”
5. Cauza penală nr.20220201059 – pe faptul comiterii infracțiunii conform art. 361 Cod Penal în privința lui Focșa Iurie, director SRL „Forus Grup”, de falsificare a documentelor/probelor/corpuri delictive în co-participație cu V.Vutcarău, director SRL”Elvitis Com” în dosarul penal nr.2008030943.
6. Cauza penală nr.2016020590 – pe faptul comiterii infracțiunii conform art. 312 Cod Penal în privința lui Focșa Iurie, director SRL „Forus Grup” în calitate de “martor” în cadrul dosarului penal nr.2008030943, fiind pus sub învinuire.
30. Coraborând cele enunțate supra, se constată că dacă Decizia Curții de Apel Chișinău din 22.02.2023 ar constitui cu adevărat precum pretins ilicit de Procuratură un act cu caracter definitiv supus contestației prin prisma art. 4 a Protocolului nr. 7 CEDO anume prin procedura prestabilită de art. 458 CPP, Înalta Curte s-ar expune expres asura acestui fapt, fapt ce nu a fost făcut de Înalta Curte, or chiar dacă Decizia Curții de Apel Chișinău din 22.02.2023 asupra ordonanței din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga emisă în dosarul nr.2014020206 aparent este un act cu caracter irevocabil (neatacabil la Curtea Supremă de Justiție) în Instituția de control preliminar exercitat de judecătorul de instrucție – acesta nu poate fi asimilat cu o hotărâre definitivă și irevocabilă luată pe fond de Curtea Supremă de Justiție care s-ar supune reguli procesuale și ar cădea sub incidența prevederilor la art. 458 alin. (1) din CPP – Revizuirea – or este un act judiciar casabil conform prevederilor coraborate a art. 22 cu cele stipulate la art. 287 Cod de procedură penală, prevederi ce urmează a fi aplicate pe caz în prezent de către judecătorul de instrucție în vederea reluării urmăririi penale în dosarul nr. 2014020206 din motivele expuse în plângerea depusă conform art 313 CPP.
31. Totodată se atrage atenția că, în prezent, dosarul penal nr.2008030943 nu mai este definitiv și irevocabil, or este pendinte, fiind în revizuire pe fond la Judecătoria Chișinpu sediul Ciocana.
32. În fapt, urmărirea penală în cadrul dosarului penal nr. 201420206 pornită în baza art.312 Cod penal pe faptul depunerii de declarații mincinoase de către fals pretinsa parte vătămată numiul Vutcărău Vasile, în cadrul dosarului penal nr.2008030943, a fost încetată ilegal prin Ordonanța din 22.07.2020 de către procuror ierarhic inferior din aceeași Procuratură teritorială, pe motivul invocat: că dosarul nr. 2008030943 este irevocabil, și ar fi fost dovedită prin probe vinovăția lui Gherman Ion în comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 Cod penal, prin urmare declarațiile lui Vutcărău Vasile nu ar avea cum a fi mincinoase în sensul atribuit de interdicția impusă de art. 312 Cod penal, examinată în dosarul nr. 2014020206.
33. Ulterior Ordonanței din 22.07.2020 emisă în luna iulie a anului 2020, deja la data de 13 aprilie a anului 2022, în cadrul dosarului penal nr.2017030118 a fost emisă Ordonanța de nereabilitare constatativă de infracțiune din 13.04.2022 prin care a fost constatată fapta comiterii infracțiunii prevăzute de art. 361 Cod penal de către același numit Vutcărău Vasile, ordonanță de nerevendicare care potrivit prevederilor la art. 467 CPP “...ordonanțele procurorului privind încetarea urmăririi penale sînt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.” și este echivalabilă atât în fapt cât și în drept unei sentințe, care nu este punitiv-executorie doar din motivul intervenției prescripției de tragere la răspundere penală executorie.

34. Or, prin *Ordonanța de nereabilitare constatativă de infracțiune din 13.04.2022* în cadrul dosarului penal nr.2017030118, care a încununat constatările definitive reieșite din cadrul mai multor dosare penale, de constatările instituțiilor abilitate de Stat, Ministere și Agenții din cadrul ministerelor, inclusiv de concluziile și constatările reieșite din cauzele penale gestionate de C.N.A. sub conducerea Procuraturii Anticorupție – a fost constatat definitiv faptul că numitul Vutcăraș Vasile, director SRL "Elvitis Com" în calitate procesuală de pretinsă parte vătămată în cadrul dosarului penal nr.2008030943, în realitate de fapt a falsificat probele/corpuri delictive de învinuire, fapt stabilit în drept conform prevederilor la art 361 Cod penal.
35. Circumstanțele de fapt constatate supra prin *Ordonanța de nerevendicare din 13.04.2022* în cadrul dosarului penal nr.2017030118, potrivit prevederilor la art.467 CPP este echivalabilă atât în fapt cât și în drept unei sentințe punitiv-neexecutorie din motivul intervenției prescripției de tragere la răspundere penală executory dar și totodată constituie fapte recent descoperite în sensul doctrinei penale, care conform *Raportului explicativ la Protocolul nr.7* constituie mijloace noi de probă a faptelor pre-existente.
36. Totodată, au fost comise și alte infracțiuni împotriva justiției în legătură cu judecarea ordinară a dosarului nr. 2008030943, pe care judecătorul de instrucție le-a indicat expres în Încheierea din 18.06.2024, constatări ce constituie temeiurile prevăzute de paragraful (2) din art.4 al Protocolului nr. 7 CEDO transpuse în art. 287 CPP.
37. Cu toate acestea, la examinarea precedentă a capătului de cerere întemeiat pe reluarea urmăririi penale în dosarul nr. 2014020206, fiind ridicată la Înalta Curte excepția de neconstituționalitate a art. 312 alin. (2) lit. c) din Codul Penal, Înalta Curte în control de contencios constituțional, s-a emis Decizia CC din 02.04.2024, prin care Curtea a statuat cu titlu imperativ la paragraf 17 următoarele
- "17. [...] Judecătorului de instrucție îi revine sarcina să verifice dacă există motive pentru a redeschide procedurile penale potrivit articolului 287 alin (1) din Codul de procedură penală (i.e. dacă fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată)."
38. Cu toate acestea, contrar indicațiilor imperative a Curții prin DCC din 02.04.2024, judecătorul de instrucție prin Încheierea din 18.06.2024 a admis integral plângerea conform art. 313 CPP, a verificat, a constatat și a stabilit cert că există motive legale pentru a redeschide procedurile penale potrivit articolului 287 alin. (1) din Codul de procedură penală, dar judecătorul a omis să anuleze ordonanța din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga de încetare prematură a urmăririi penale în dosarul nr. 2014020206 – pasând responsabilitatea pe Procuratura, iar Procuratura la rândul său a sfidat total decizia instanței, a omis integral Încheierea din 18.06.2024 judecătorul – circumstanță ce a dus la continuarea violării drepturilor omului de afaceri nevinovat Ion Gherman, care se continuă până în prezent și constituie temel de adresare repetată la judecătorul de instrucție, încălcări flagrante ale Convenției și Constituției prin prisma Drepturilor ocrotite ale Omului - ce nu ar avea loc dacă a realul discretionar al judecătorului ar fi limitat de Legiuitor în mod sistemic prin instituirea unui mecanism garantant, transpus cu claritate și certitudine în textul normei.

39. Sintagma de text *"poate fi reluată"* la norma alin. (2) a art. 287 CPP – în redacția actuală, conferă o marjă discreționară mult prea largă vis-a-vis de prevederile Garanției instituite în art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) prin Constituție, și constituind o alternativă legată de voință sau lipsă de voință, ci nu o condiție imperativă și sistemică – este o sintagmă neconstituțională care nu este capabilă să ofere Garanțiile instituite prin Constituție și de garanțiile instituite de art. 6 și 13 CEDO, or precum se denotă cert din prezenta speță – sintagma neconstituțională duce la continuitatea violării drepturilor fundamentale, a arbitrariului, a producerii hazardului și a imprevizibilității, or Omul condamnat ilegal în baza probelor/corpuri delictive falsificate și a declarațiilor mincinoase în dosarul nr. 2008030943, având speranța că odată ce a fost dovedit definitiv că probele de învinuire anterioară au fost falsificate de fals-pretinsă parte vătămată pe dosar și în consecință Omul va beneficia de reabilitare Garantată de Constituție, art. 6 și 13 CEDO și de paragraful (2) al art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO – se confruntă cu imposibilitatea de reabilitare ce constituie o violare flagrantă a Drepturilor Omului consfătite de Convenție, anume din motiv că sintagma *"poate fi reluată"* din alin. (2) al art. 287 CPP – nu este una de ordinul garanțiilor ci bazat pe factor subiectiv și prezența sau absența bunei voințe sau circumstanțe ce ar permite deavoltarea unor elemente de corupție în puncte critice de control și ar face susceptibil sistemul riscului coruperii, circumstanță ce urmează a fi exclusă de Curtea Constituțională în privința unei norme speciale precum art. 287 CPP, care este de ordinul garanțiilor.
40. Cerințele prevăzute la art. 13, ca și celelalte dispoziții ale Convenției, sunt de ordinul unei GARANȚII, nu al simplei bunăvoințe sau acordului practic [Conka împotriva Belgiei, 2002, pct. 83; Gebremedhin [Gaberamadhien] împotriva Franței, 2007; pct. 66; Singh și alții împotriva Belgiei, 2012, pct. 98; A.C. și alții împotriva Spaniei, 2014, pct. 95; Allanazarova împotriva Rusiei, 2017, pct. 97].
41. Aceasta este o consecință a preeminenței dreptului, unul dintre principiile fundamentale ale unei societăți democratice, inerent tuturor articolelor din Convenție.
42. Imprevizibilitatea textului normei și anume a sintagmei *"poate fi reluată"* la norma alin. (2) a art. 287 CPP – în redacția actuală nu este de de ordinul unei GARANȚII, ci al unei simple bunăvoințe sau acordului practic [a se vedea Conka împotriva Belgiei, 2002, pct. 83; Gebremedhin [Gaberamadhien] împotriva Franței, 2007; pct. 66; Singh și alții împotriva Belgiei, 2012, pct. 98; A.C. și alții împotriva Spaniei, 2014, pct. 95; Allanazarova împotriva Rusiei, 2017, pct. 97].
43. Or, în cazul descoperirii circumstanțelor noi/recent descoperite sau a unui viciu fundamental de către judecător, judecătorul TREBUIE SĂ FIE IMPUS DE COD, ADICĂ DE PROCEDURA SISTEMICĂ să oblige/impună Procuraturii reluarea urmăririi penale în mod necondiționat odată ce au fost întrunite în mod alternativ una sau mai multe din condițiile impuse de Protocolul nr. 7 la art 4 CEDO, adică în o cauză în care nu au fost cercetate și constatate toate împrejurările, iar probele noi sau recent obținute sunt de natură să schimbe decizi pronunțată, la fel ca și în cazul depistării unui viciu fundamental.
44. Or, reluarea urmăririi penale în sine nu constituie un act definitiv de condamnare sau liberare, ce ar crea careva risc sau ar constitui ingerință contrară principiilor dictate de art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, ci doar face parte din activitățile de cercetarea și aflare a adevărului. Adevărul se consideră aflat doar atunci când este cercetat sub toate aspectele sale în orice domeniu, fiind relevantă această teză și domeniului justiției, și urmăririi penale.

45. Această abordare urmează a fi introdusă în mod sistemic, pentru a exclude arbitrariul și posibilitățile de corupție.
46. Rolul și dreptul de a verifica prin supunerea controlului în ordine de contencios constituțional al sintagmei "poate fi reluată" la norma alin. (2) a art. 287 CPP în redacția actuală de Legiuitor, îi revine Curții Constituționale.
47. Prin urmare, considerând că anume norma prevăzută la alin. (2) a art. 287 CPP urmează a fi pusă în baza deciziei de către instanță asupra prezentei plângeri – se impune ridicarea excepției de neconstituționalitate a "poate fi reluată" la norma alin. (2) a art. 287 CPP cu excluderea sintagmei din textul legii și modificarea legii după modelul propus cu textul "este reluată", care are caracter cert, neambiguu și garantor, astfel:

(2) Urmărirea penală este reluată de către judecătorul de instrucție în cazul admiterii, potrivit art. 313, a plîngerii împotriva ordonanței de încetare a urmăririi penale, de scoatere a persoanei de sub urmărire și/sau de clasare a cauzei și a plîngerii împotriva ordonanței de menținere a celei contestate în ordinea controlului ierarhic superior.

48. Prezenta Cerere este adresată judecătorului în vederea adoptării încheierii de admitere și de prezentare a **SESIZĂRII CURȚII CONSTITUȚIONALE**.
49. Prin *Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate* ce urmează a fi prezentată în conformitate cu articolul 25 lit. c) din Legea nr. 317-XIII din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și articolele 38 alin.(1) lit. c) și 39 din Codul Jurisdicției Constituționale nr. 502-XIII din 16 iunie 1995 va fi indicat cu lux de detaliu cum textul în redacție actuală a prevederii la art. 22 la alin (2) CPP în coraborare cu prevederile la art. 287 CPP și art 458 CPP este contrar și drepturilor fundamentale garantate sistemic și instituționalizat prin Lege organica (și nu opționale sau care ar izvorâ doar din buna voință a căruiva factor subiectiv) de art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituție, inclusiv prin prisma prevederilor la paragraful (2) a articolului (4) din Protocolul nr. 7 CEDO.
50. Or în lumina circumstanțelor recent descoperite reluarea urmăririi penale în dosarul nr. 2014020206 constituie nu doar un drept de remediu dar și o obligaune a Statului de a garanta și acorda un remediu efectiv în dosarul nr. 2008030943 omului de afaceri Gherman Ion, în sensul art. 6 și 3 CEDO, învinuit și condamnat ilegal ca urmare prejudiciabilă a uzului de fals în instanțe la judecare ordinară, mainifestat prin falsificare de probe/corpuri delictive de învinuire în conexiune cu depunerea de declarații mincinoase asupra falsificatelor în scopul învinuirii persoanei nevinovate, care **ÎN PREZENT URMEAZĂ A FI REABILITATĂ**, prin toate mecanismele existente în Lege.
51. Aplicarea incompletă a garanțiilor de la art. 13 ar afecta funcționarea caracterului subsidiar al Curții în cadrul mecanismului Convenției, și, în general, ar face ca sistemul de protecție a drepturilor omului creat prin Convenție să piardă din eficacitate, atât pe plan național, cât și pe plan internațional [Kudla împotriva Poloniei (MC), 2000, pct. 155].

52. Art. 13 din Convenția privește, așadar, în principiu, capete de cerere referitoare la încălcarea materială a dispozițiilor Convenției. Enunțând în mod explicit obligația statelor de a proteja drepturile omului în primul rând în propria ordine juridică, art. 13 stabilește în beneficiul justifiabililor o garanție suplimentară pentru respectarea efectivă a drepturilor în discuție (Kudla împotriva Poloniei (MC), 2000, pct. 152], 2, scopul art. 13 este de a oferi un mijloc prin intermediul căruia justifiabili pot obține, la nivel național, reparație pentru încălcările drepturilor lor garantate de Convenție, înainte de activarea mecanismului internațional de plângere în fața Curții de la Strasbourg.

53. Totodată insistăm pe faptul că potrivit prevederilor la alin. (2) din art. 4 din Constituție, prevederile internaționale au prioritate față de reglementările naționale, astfel prevederile la paragraful (2) a art. 4 din Protocolul nr. 7 CEDO și articolul 6 și 13 CEDO prevalează și sunt imperative a fi aplicate la caz:

Articolul 4 Drepturile și libertățile omului

(1) Dispozițiile constituționale privind drepturile și libertățile omului se interpretează și se aplică în concordanță cu Declarația Universală a Drepturilor Omului, cu pactele și cu celelalte tratate la care Republica Moldova este parte.

(2) Dacă există neconcordanțe între pactele și tratatele privitoare la drepturile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte și legile ei interne, prioritate au reglementările internaționale.

54. În cumulul celor învederate supra considerăm absolut întemeiat în fapt și în drept ridicarea excepției de neconstituționalitate a art. 287 CPP în fața Curții Constituționale prin cererea anexată cu ulterioara admitere a integrală a plângerii, cu anularea ordonanțelor ilicite din 26.08.2024, din 10.07.2024 și cu anularea integrală a ordonanței din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga de către judecătorul de instrucție și cu dispunerea reluării urmăririi penale DE CĂTRE JUDECĂTORUL DE INSTRUCȚIE în temeiul art. 287 CPP, paragraful (2) din art. 4 a Protocolului nr. 7 CEDO și alin. (2) din art. 4 din Constituție, or Procuratura nu își exercită în mod Legal atribuțiile intituite prin Legislația Organică, Constituție și prevederile internaționale.

55. Conform pactului internațional despre drepturile civile și politice din 19.12.1966, drepturile omului nu pot fi obiectivul oricăror limitări, cu excepția celor prevăzute de lege, necesare pentru protecția securității statului, ordinii publice, eticii (moralei) populației sau drepturilor și libertăților altor oameni, compatibile și recunoscute de alte drepturi.

56. Când este vorba despre protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, Convențiile internaționale în speță, ratificate, sunt prioritare legislației naționale, inclusiv Constituției, și se aplică direct.

Dar, după cum s-a menționat, normele de drept procesual invocate spre control constituțional - conțin posibilități de a admite abuzul de drept de către deținătorii drepturilor subiective, în primul rând - de subiecții ce aplică normele de drept, dacă urmăresc un alt scop decât cel destinat de actul normativ.

57. Dreptul subiectiv ca și cel procesual este o prerogativă recunoscută de lege acordată unei persoane fizice sau juridice, prin care titularul dreptului îi poate impune unei alte persoane o anumită conduită corespunzătoare dreptului său, ce poate fi impusă în caz de necesitate de către forța coercitivă a statului.
58. Activitatea organelor și funcționarilor de stat, a normelor juridice care reglementează activitatea lor, constituie un mecanism complicat și multiaspectual de realizare a dreptului. **Important este ca acest mecanism să existe și să acționeze calitativ și efectiv.** În lipsa acestui unui mecanism sigur, cert, previzibil și accesibil justițiabililor - este greu de utilizat dreptul subiectiv sau procesual, ca formă importantă de realizare a dreptului.
59. Or, „Dreptul material are formele sale procesuale necesare, inerente, proprii. **Același spirit trebuie să însuflețească procesul judiciar și legile, deoarece procesul este numai forma vieții legii...**” (Марке К., Энгельс Ф., Т. 1, стр. 158). **Deci, procesul este secund în raport cu dreptul material, și dependent de el, DAR are obligațiunea de a garanta realizarea în viață a dreptului material.**
60. Ar fi alogic și de neînțeles atunci când, conform dreptului material (vorbind despre drepturile omului - drepturile lui firești, naturale, etc), omul își pretinde aceste drepturi subiective, **iar din cauza lipsei unui mecanism adecvat de realizare a acestor drepturi el nu le poate revendica.**

În procedură,

61. În conformitate cu art. 7 alin. (1) din Codul de procedură penală, (1) *Procesul penal se desfășoară în strictă conformitate cu principiile și normele unanim recunoscute ale dreptului internațional, cu tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, cu prevederile Constituției Republicii Moldova și ale prezentului cod.*
62. În conformitate cu art. 7 alin. (3) din Codul de procedură penală, (3) *În cazul existenței incertitudinii cu privire la constituționalitatea legilor și a hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și a ordonanțelor Guvernului, care urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei, instanța de judecată, din oficiu sau la cererea unui participant la proces, sesizează Curtea Constituțională pentru a se pronunța asupra constituționalității acestora.*
63. În conformitate cu art. 7 alin. (3¹) din Codul de procedură penală, (3¹) *La ridicarea excepției de neconstituționalitate și la sesizarea Curții Constituționale, instanța de judecată nu este în drept să se pronunțe asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității normelor contestate cu prevederile Constituției, limitându-se la verificarea întrunirii următoarelor condiții:*
- a) *obiectul excepției intră în categoria actelor prevăzute la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;*
  - b) *excepția este ridicată de către una dintre părți sau de reprezentantul acesteia ori de către instanța de judecată din oficiu;*
  - c) *prevederile contestate urmează a fi aplicate în procesul judecării cauzei;*
  - d) *nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale având ca obiect prevederile contestate.*

64. În conformitate cu art. 7 alin. (3^a) din Codul de procedură penală, (3^a) Ridicarea excepției de neconstituționalitate se dispune prin încheiere care nu se supune niciunei căi de atac și care nu afectează examinarea în continuare a cauzei, însă, până la pronunțarea Curții Constituționale asupra excepției de neconstituționalitate, dezbaterile judiciare se suspendă.
65. În conformitate cu art. 7 alin. (6) din Codul de procedură penală, (6) Hotărârile Curții Constituționale privind interpretarea Constituției sau privind neconstituționalitatea unor prevederi legale sînt obligatorii pentru organele de urmărire penală, instanțele de judecată și pentru persoanele participante la procesul penal.
66. Or, potrivit art. 20 și art. 21 din Constituție, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngădi accesul la justiție. Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată pînă cînd vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.
67. În conformitate cu art. 23 din Constituția RM, (2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative”.
68. Prin urmare, dat fiind faptul că instanța urmează să aplice prevederile contestate la soluționarea litigiului aflat pe rol, considerînd că normele procesuale contestate sunt contrare logicii și spiritului prevederilor garanții instituite prin art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituție, inclusiv prin prisma prevederilor la paragraful (2) a articolului (4) din Protocolul nr. 7 CEDO în conexiune cu art. 6 și 13 din CEDO, ridicăm prezenta excepția de neconstituționalitate în vederea :
- verificării de către Curtea Constituțională a constituționalității sintagmei “... definitivă ...” din alin. (2) a art. 22 Cod de procedură penală;
  - verificării de către Curtea Constituțională a constituționalității sintagmei “... poate fi reluată ...” din alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală;
  - examinarea de către Curtea Constituțională a înlocurii / completării sintagmei “... definitivă ...” cu “... definitivă și iervocabilă ...” în alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală;
  - examinarea de către Curtea Constituțională a înlocurii sintagmei “... poate fi reluată ...” cu “... este reluată ...” în alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală.
69. Supunem atenției instanței că pornind de la preeminența dreptului și de la principiul accesului liber la justiție strîns legat de dreptul la apărare și de dreptul la un proces echitabil, bazându-ne pe prevederile art. 4 alin. (2) și art. 135 din Constituția RM, art. 6 din CEDO și jurisprudența CtEDO, inclusiv Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție, considerînd în același timp că sintagmele ridicate spre control constituțional în formularea imprevizibilă și ne-imperativă aduc ingerință nejustificată în dreptul fundamental al omului la un proces echitabil, obsturcționându-se prin textul normei existente, în speța dată în vederea atragerii la răspundere penală a făptașului

infracțiuni de falsificare a probelor cu depunere de declarații minciunoase asupra falsificatelor remise în cadrul procesului penal și în fața Instanței de judecată, acțiuni prejudiciabile soldate cu urmarea prejudiciabilă deosebit de gravă de condamnare a unei persoane nevinovate, acțiuni întreprinse cu cupiditate, fiind și norme care împiedică reabilitarea persoanei nevinovate omului de afaceri Gherman Ion, ceea ce reprezintă vătămarea deosebit de gravă a drepturilor constituționale garatate prin art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin. (1), art. 26 alin. (1) din Constituție, inclusiv prin prisma prevederilor la paragraful (2) a articolului (4) din Protocolul nr. 7 CEDO în conexiune cu art. 6 și 13 din CEDO.

70. Astfel, potrivit lit. a) alin. (1) art. 135 din Constituție, Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.
71. Iar în conformitate cu pct. 3 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 7 din 13.02.2001 „Pentru controlul constituționalității prevederilor art. 82 și art. 223 din Codul de procedură penală”, Curtea Constituțională exercită nu numai controlul constituționalității actelor normative contestate, dar examinează și sensul atribuit acestora în practica aplicării lor de către organele de drept.
72. Într-o altă ordine de idei, în vederea. că potrivit jurisprudenței Curții Constituționale (Hotărârea Curții Constituționale nr. 36 din 05.12.2013 privind interpretarea art.13 alin.(1) din Constituție în corelație cu Preambulul Constituției și Declarația de Independență a Republicii Moldova, (Sesizările nr. 8b/2013 și 41b/2013), § 91), orice control de constituționalitate sau orice interpretare urmează a avea în vedere nu doar textul Constituției, ci și principiile constituționale din blocul de constituționalitate.
73. Reieșind din chintesenta prevederilor art. art. 4 alin. (2), 20, 26, 54 din Constituția RM, art. art. 1, 6, 13 și 17 din CEDO, preambulul CEDO, precum și a jurisprudenței CtEDO, care luate toate împreună constituie parte a întregului bloc (corp) constituțional al Republicii Moldova, se reține că:
- orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime. Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție (art. 20 din Constituție);
  - dreptul la apărare este garantat. Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale (art. 26 alin. (1) și (2) din Constituție); În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului (art. 54 alin. (1) din Constituție);
  - Înaltele Părți Contractante recunosc oricărei persoane aflate sub jurisdicția lor drepturile și libertățile definite în Titlul I al prezentei Convenții (art. 1 din CEDO).
  - orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil [...] de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege [...] care va hotărî [...] asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa (art. 6 § 1 CEDO);
  - orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul de a se adresa efectiv unei instanțe naționale chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale (art. 13 CEDO);

- nici o dispoziție din CEDO nu poate fi interpretată ca autorizând unui stat, unui grup sau unui individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau libertăților recunoscute de CEDO, sau de a aduce limitări acestor drepturi și libertăți, decât cele prevăzute de această Convenție (art. 17 din CEDO);

- statele semnatare a CEDO, membre a Consiliului Europei, au obligația de recunoaștere și aplicare universală și efectivă a drepturilor, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, de apărare și dezvoltare a drepturilor omului și a libertăților fundamentale, de asigurare și garantare a posibilității ca, orice persoană să-și poată realiza practic și efectiv drepturile și libertățile (Preambulul CEDO, Cauza Sergey Zolotukhin versus Federația Rusă, Hotărârea Marei Camere a CtEDO din 10.02.2009, paragraful 80-81 etc.).

74. Prin urmare, întru asigurarea unei soluții constituționale asupra incidentului de constituționalitate ce vizează prevederile la alin. (2) din art. 22 CPP în conexiune cu alin. (2) din art. 287 CPP, pe cale de excepție, recurgem la prezenta cerere de ridicare a excepției de neconstituționalitate a sintagmelor indicate cert și expres *supra*.
75. Într-o altă ordine de idei, este de remarcat și faptul că, calitatea legii este apreciată atât prin prisma exigențelor de accesibilitate, previzibilitate și claritate, dar și corelare cu prevederile conexe din același act normativ sau din alte acte normative în vigoare, criteriile care permit efectiv realizarea preeminenței dreptului în instanțele de judecată (a se vedea în acest sens și explicațiile Curții Constituționale expuse în Hotărârea nr. 26 din 23.11.2010 asupra excepției de neconstituționalitate a prevederilor alin. (6) art. 63 din Codul de procedură penală, §-10), cât și prin prisma scopului consfințit în preambulul CEDO, potrivit căruia: Guvernele semnatare, membre ale Consiliului Europei, considerând Declarația Universală a Drepturilor Omului, proclamată de Adunarea generală a Națiunilor Unite la 10 decembrie 1948, considerând că scopul acestei declarații este recunoașterea și aplicarea universală și efectivă a drepturilor pe care ea le enunță, considerând că scopul Consiliului Europei este realizarea unei uniuni mai strânse între membrii săi și că unul dintre mijloacele pentru a atinge acest scop este apărarea și dezvoltarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, reafirmând atașamentul lor profund față de aceste libertăți fundamentale care constituie temelia însăși a justiției și a păcii în lume și a căror menținere se bazează în mod esențial, pe de o parte, pe un regim politic cu adevărat democratic, iar pe de altă parte, pe o concepție comună și un respect comun drepturilor omului din care acestea decurg, hotărâte, în calitatea lor de guverne ale statelor europene animate de același spirit și având un patrimoniu comun de idealuri și de tradiții politice, de respect al libertății și de preeminență a dreptului, să ia primele măsuri pentru garantarea colectivă a anumitor drepturi enunțate în Declarația Universală, au convenit asupra semnării și respectării CEDO.
76. De aici rezultă că, Statul Republica Moldova asumându-și angajamentele enunțate, urmează să adopte legi calitative care să asigure efectiv realizarea drepturilor și libertăților fundamentale, și să nu admită careva ingerințe în acestea, iar atunci când legiuitorul încalcă asemenea principii, Curtea Constituțională în virtutea atribuțiilor conferite de Constituție și de alte legi, la sesizare pe cale de excepție, urmează să declare neconstituțională prevederea contestată și să ofere soluții constituționale cu caracter universal problemei de drept cu care a fost sesizată, întru asigurarea respectării catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.

77. În conformitate cu prevederile paragrafului 54 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, „**Excepția de neconstituționalitate este mijlocul de apărare, prin care partea chemată în fața unei instanțe de judecată invocă neconstituționalitatea unei norme legale. Excepția de neconstituționalitate, cu particularitățile sale, reprezintă un mijloc de acces indirect al persoanelor la instanța de contencios constituțional prin intermediul instanței de judecată**”.
78. Conform paragrafului 62 a Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, „**Curtea reține că, pentru asigurarea protecției efective a drepturilor omului, nu este suficient a consacra drepturile materiale și a preciza pe cale constituțională condițiile minime pentru realizarea unei justiții echitabile, condiții întregite cu legi organice cu privire la organizarea și funcționarea instanțelor judecătorești. Este necesar, de asemenea, a stabili unele garanții procedurale de natură să consolideze mecanismele de protecție a acestor drepturi. Prin respectivele garanții procedurale, dreptul la un proces echitabil urmează a fi asigurat, în consecință, efectiv și eficace”.**
79. La paragraful 63 din aceeași Hotărâre, „**Curtea subliniază că dreptul la un proces echitabil presupune eo ipso prezumția de conformitate a actelor normative interpretate și aplicate de instanța judecătorească în actul de înfăptuire a justiției cu normele constituționale și legislația internațională**”.
80. În acest context, la paragraful 64 „**Curtea reține că soluționarea unui litigiu nu poate implica promovarea unui drept prin intermediul unor norme neconstituționale**”.
81. Totodată, potrivit paragrafului 77 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, Curtea menționează că excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată de către:
- (1) *Instanța de judecată din oficiu, care respectând principiul supremației Constituției, nu este în drept să aplice o normă în privința căreia există incertitudini de constituționalitate;*
  - (2) *Părțile în proces, inclusiv reprezentanții acestora, drepturile și interesele cărora pot fi afectate prin aplicarea unei norme neconstituționale la soluționarea cauzei.*
82. Astfel, potrivit paragrafului 79 din aceeași Hotărâre, Curtea menționează că, **controlul concret de constituționalitate pe cale de excepție constituie singurul instrument prin intermediul căruia cetățeanul are posibilitatea de a acționa pentru a se apăra împotriva legislatorului însuși, în cazul în care, prin lege, drepturile sale constituționale sunt încălcate. Curtea la paragraful 80, reține că dreptul de acces al cetățeanului prin intermediul excepției de neconstituționalitate la instanța constituțională reprezintă un aspect al dreptului la un proces echitabil. Această cale indirectă, care permite cetățenilor accesul la justiția constituțională, oferă de asemenea, posibilitatea Curții Constituționale, în calitate sa de garant al supremației Constituției, să-și exercite controlul asupra puterii legiuitoare cu privire la respectarea catalogului drepturilor și libertăților fundamentale.**
83. Potrivit paragrafului 82 din Hotărârea nominalizată, **Judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:**

- (1) **Obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție;**
  - (2) **Excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;**
  - (3) **Prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;**
  - (4) **Nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.**
84. Curtea reține la paragraful 83, că verificarea constituționalității normelor contestate **constituie competența exclusivă a Curții Constituționale. Astfel judecătorii ordinari nu sunt în drept să refuze părților sesizarea Curții Constituționale, decât doar în condițiile menționate la paragraful 82.**
85. Totodată este de remarcat că, în conformitate cu art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM, **Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.**
86. În această ordine de idei, se reține faptul că, norma vizată, **constituie obiectul controlului constituționalității prin prisma art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM și paragraful 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, iar excepția de neconstituționalitate este ridicată de Gherman Ion, parte vătămată pe proces și Gherman Pavel și Gherman Ala care sunt părți interesate direct în proces fiind rude de gradul I, rusesori de drept și revizuienți oficiali a dosarului nr. 2008040943.**
87. Totodată, se relevă că nu există o Hotărâre anterioară a Curții Constituționale a RM ce ar fi avut ca obiect de examinare prevederile contestate.
88. La fel, se constată că, în conformitate cu paragraful 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, **sesizarea respectivă întrunește condiția că norma respectivă poate fi supusă controlului constituționalității, or aceste chestiuni au tangență directă cu soluționarea cauzei inclusiv prin prisma problemelor de drept respective, dat fiind faptul că instanța urmează să o aplice.**
89. Or la caz de către instanță urmează a fi luată decizia anume conform art 287 alin (2) CPP în coraborare cu prevederile la art. 22 alin (2) CPP.
90. În același sens se reține că, în conformitate cu paragraful 82 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, **suspendarea procesului.** Curtea reține că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.
91. Curtea reține la paragraful 86 și 87 din Hotărârea respectivă că, prin **ignorarea excepției de neconstituționalitate și rezolvarea litigiului fără soluționarea prealabilă a excepției de către instanța de contencios constituțional,** judecătorul ordinar ar dobândi prerogative improprie instanței de judecată. Având în vedere cele menționate, orice instanță judiciară chemată să soluționeze un litigiu, în ipoteza unei îndoieli cu privire la constituționalitatea unei dispoziții, are atât putere, cât și obligația să se adreseze Curții Constituționale.

92. Drept urmare a tuturor celor expuse supra în fapt și în drept, se constată că în speța dedată judecării se întrunesc cumulativ toate condițiile legale prevăzute de Legiuitor la art. 7 alin. (3) și (3') din Codul de procedură penală pentru a ridica excepția de neconstituționalitate și de a sesiza Curtea Constituțională privind ridicarea excepției de neconstituționalitate solicitate și anume "... definitivă ..." din alin. (2) a art. 22 Cod de procedură penală și "... poate fi reluată ..." din alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală.
93. Totodată se solicită Curții Constituționale examinarea oportunității înlocurii / completării sintagmei " ... definitivă ... " cu "... definitivă și iervocabilă ..." în alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală și înlocurii sintagmei " ... poate fi reluată ... " cu "... este reluată ..." în alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală.
94. În conchidere reiterăm că, potrivit art. 7 din Constituție, Constituția Republicii Moldova este Legea ei Supremă. Nici o lege și nici un alt act juridic care contravine prevederilor Constituției nu are putere juridică.
95. În fine, având în vedere cele indicate supra, considerăm că instanța de judecată, urmează să admită cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate asupra prevederilor ce constituie obiectul sesizării pe cale excepțională, iar drept urmare, să sesizeze Curtea Constituțională în privința acestei excepții și să suspende procesul.

Urmare a ansamblului aspectelor învederate și în temeiul prevederilor art. 7 CPP RM; art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituția Republicii Moldova; Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova; paragraful (2) din art.4 a Protocolului nr. 7 CEDO, art. 6, 13 și 14 CEDO, dar și art. 1 din Protocolul nr. 12 la Convenție, care interzice într-un mod general discriminarea în exercitarea oricărui drept prevăzut de lege,

SOLICITĂM:

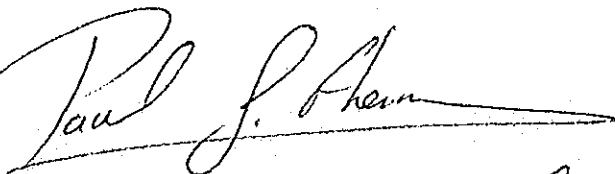
1. Admiterea prezentei cereri ca legală și întemeiată.
2. Acordarea termenului rezonabil pentru depunerea în Instanță a Sesizării Curții Constituționale ce urmează a fi remisă Înaltei Curți cu toate documentele pertinente și anexele relevante examinării.
3. Ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității sintagmei: "... definitivă ..." din alin. (2) a art. 22 Cod de procedură penală și "... poate fi reluată ..." din alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală în corelație cu prevederile art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituția Republicii Moldova, paragraful (2) din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, art. 6, art. 13, art. 14 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 12 CEDO.
4. Sesizarea Curții Constituționale R.Moldova pentru controlul constituționalității sintagmei: "... definitivă ..." din alin. (2) a art. 22 Cod de procedură penală și "... poate fi reluată ..." din alin. (2) a art. 287 Cod de procedură penală în corelație cu prevederile art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituția Republicii Moldova, paragraful (2) din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, art. 6, art. 13, art. 14 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 12 CEDO.

5. Suspendarea procesului respectiv până la pronunțarea Înaltei Curți.
6. Luarea decizei pe marginea plângerii de bază adresată în temeiul art. 313 CPP doar în urma Hotărârii Curții Constituționale și strict în baza raționamentelor imperative a Înaltei Curți.

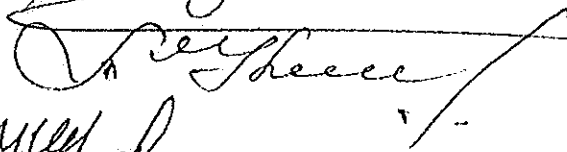
Cu înaltă considerațiune și gratitudine,

Petiționarii:

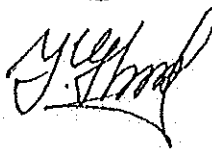
Gherman Pavel

Gherman Ala

Gherman Ion

din 11.09.2024

Dosarul nr. 10-1924/22

Numărul de înregistrare a cauzei în PIGD: 1-21107835-12-10-13092024-1

ÎN C H E I E R E

09 octombrie 2024

mun. Chișinău

Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana

Judecătorul de instrucție Ciobanu Sergiu, soluționând cererea petiționarilor Gherman Ion, Gherman Ala și Gherman Pavel, cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, înaintată în cadrul examinării plângerii depuse de către petiționarii Gherman Ion, Gherman Ala, Gherman Pavel și compania „PENOMET GRUP” S.R.L., împotriva ordonanței procurorului șef interimar al Procuraturii mun. Chișinău, Burlacu Aurel, din 26.08.2024, privind respingerea plângerii petiționarilor, împotriva ordonanței procurorului adjunct interimar al Procuraturii mun. Chișinău, șef adjunct interimar al Oficiului Rîșcani, Rusu Vitalie, din 10.07.2024, privind respingerea cererii petiționarilor Gherman Ion, Gherman Ala și Gherman Pavel cu privire la reluarea urmăririi penale în cauza penală nr. 2014020206 și împotriva ordonanței procurorului în Procuratura mun. Chișinău, Buliga Igor, din 22.07.2020, privind scoaterea de sub urmărire penală a lui Vuteărău Vasile, din motiv că, fapta acestuia nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (2), lit. a) CP al RM și clasarea cauzei penale nr. 2014020206, examinând materialele cauzei, instanța de judecată,-

C O N S T A T Ă :

La data de 05.12.2022, petiționarii Gherman Ion, Gherman Ala și Gherman Pavel și compania „PENOMET GRUP” S.R.L., au depus în Judecătoria Chișinău sediul Ciocana, o plângere în conformitate cu prevederile art. 313 CPP al RM, pledând pentru anularea integrală ca ilegală a Ordonanței din 26.08.2024 a procurorului Aurel Burlacu, anularea integrală ca ilegală a Ordonanței din 10.07.2024 a procurorului Vitalie Rusu, anularea integrală de către judecătorul de instrucție ca ilegală a Ordonanței din 22.07.2020 a procurorului Igor Buliga și a tuturor actelor intermediare/conexe ce ar putea cumva împiedica reluarea urmăririi penale în dosarul nr. 2014020206 judecătorului de instrucție și reluarea urmăririi penale în dosarul nr. 2014020206 conform art. 287 alin. (2) CPP de către judecătorul de instrucție.

În cadrul examinării cauzei penale, petiționarii Gherman Ion, Gherman Ala și Gherman Pavel au depus o cerere privind ridicarea excepției de neconstituționalitate, solicitând următoarele:

--ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru controlul constituționalității sintagmei: „definitivă ...” din alin. (2) al art. 22 Cod de procedură penală și „...poate fi reluată ...” din alin. (2) al art. 287 Cod de procedură penală în corelație cu prevederile art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituția Republicii Moldova, paragraful (2) din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, art. 6, art. 13, art. 14 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 12 CEDO;

--sesizarea Curții Constituționale Republicii Moldova pentru controlul constituționalității sintagmei: „... definitivă ...” din alin. (2) al art. 22 Cod de procedură penală și „...poate fi reluată ...” din alin. (2) al art. 287 Cod de procedură penală în corelație cu prevederile art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituția Republicii Moldova, paragraful (2) din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, art. 6, art. 13, art. 14 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 12 CEDO;

--suspendarea procesului respectiv până la pronunțarea înaltei Curți.

Examinând sesizarea depusă și materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speța, instanța de judecată apreciază cererea petiționarilor ca fiind întemeiată și care urmează a fi admisă, reieșind din următoarele considerente.

Conform dispoziției art. 7 alin. (3) CPP al RM, „dacă în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională”.

Potrivit prevederilor art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituție, art. 4 alin. (1) lit. g) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art. (4) alin. (1) lit. g) din Codul jurisdicției constituționale, *Rezolvarea excepțiilor de neconstituționalitate a actelor normative ține de competența Curții Constituționale.*

Prin Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art. 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Curtea Constituțională a hotărât: în sensul art. 135 alin. (1) lit. a) și g) coroborat cu art. art. 20, 115, 116 din Constituție:

--în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui, Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională;

--excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau de reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

--sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, Curților de Apel și judecătorilor, pe rolul cărora se află cauza;

--judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea următoarelor condiții: a) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituție; b) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; c) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; d) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Referitor la condițiile de admisibilitate ale sesizării instanța de judecată reamarcă că textul legal „...definitivă ...” din alin. (2) al art. 22 Cod de procedură penală și „...poate fi reluată ...” din alin. (2) al art. 287 Cod de procedură penală în corelație cu prevederile art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin. (1), art. 26 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, paragraful (2) din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, art. 6, art. 13, art. 14 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 12 CEDO, vizate în sesizarea petiționarilor, constituie obiect al controlului de constituționalitate, întru-cât acestea fac parte din categoria actelor cuprinse la art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM.

La fel, instanța constată că excepția este ridicată de către petiționari, nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate din analiza jurisprudenței Curții Constituționale, judecătorul nu a depistat vre-o hotărâre anterioară a Curții în privința problemei expuse mai sus.

În consecință, instanța de judecată apreciază că în speță, sunt întrunite condițiile stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr. 2 din 09.02.2016, ținând cont de faptul că, obiectul sesizării intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituția RM. fiind o lege organică, excepția a fost ridicată una dintre părți, prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei și Curtea Constituțională nu s-a expus anterior referitor la prevederile care se invocă a fi neconstituționale. Ca urmare, instanța va prezenta Curții Constituționale sesizarea depusă de petiționarii Gherman Ion, Gherman Ala, și Gherman Pavel.

De asemenea, Curtea Constituțională a menționat în pct. 81 al Hotărârii din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova că, potrivit prevederilor legale, în momentul acceptării excepției de neconstituționalitate, judecătorul dispune, prin încheiere, suspendarea procesului. De asemenea, Curtea a reținut că suspendarea procesului până la soluționarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate este necesară pentru a exclude aplicarea normelor contrare Constituției la soluționarea unei cauze.

Prin urmare, având în vedere că normele a căror neconstituționalitate se invocă urmează a fi aplicate la examinarea cauzei penale, instanța consideră necesar de a suspenda procesul penal în prezenta cauză.

În acest context, conducându-se de Hotărârea Curții Constituționale din 09.02.2016, privind interpretarea articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, art. 7, art. 342 CPP al RM, instanța de judecată,-

DISPUNE:

Se admite cererea petiționarilor Gherman Ion, Gherman Ala și Gherman Pavel, privind ridicarea excepției de neconstituționalitate asupra textului legal „definitivă...” din alin. (2) al art. 22 Cod de procedură penală și „...poate fi reluată...” din alin. (2) al art. 287 Cod de procedură penală în corelație cu prevederile art. 20 alin. (1) și (2), art. 21, art. 24 alin. (1), art. 25 alin (1), art. 26 alin (1) din Constituția Republicii Moldova, paragraful (2) din art. 4 al Protocolului nr. 7 CEDO, art. 6, art. 13, art. 14 CEDO și art. 1 din Protocolul nr. 12 CEDO

Se ridică excepția de neconstituționalitate în cauza penală nr. 1-21107835-12-10-13092024-1 (nr. manual 10-1924/24), la plângerea depusă de către petiționarii Gherman Ion, Gherman Ala, Gherman Pavel și compania „PENOMET GRUP” S.R.L., în conformitate cu prevederile art. 313 CPP al RM.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității asupra textelor legale „definitivă...” din alin. (2) al art. 22 Cod de procedură penală și „...poate fi reluată ...” din alin. (2) al art. 287 Cod de procedură penală.

Se suspendă examinarea cauzei penale nr. 1-21107835-12-10-13092024-1 (nr. manual 10-1924/24), la plângerea depusă de către petiționarii Gherman Ion, Gherman Ala și Gherman Pavel în conformitate cu prevederile art. 313 CPP al RM, până la examinarea de către Curtea Constituțională a excepției de neconstituționalitate.

Se remite Curții Constituționale prezenta încheiere, sesizarea petiționarului Gherman Ion și copia plângerii cu materialele anexe la aceasta.

Încheierea nu se supune nici-unei căi de atac.

Președintele ședinței, Judecătorul

Ciobanu Sergiu